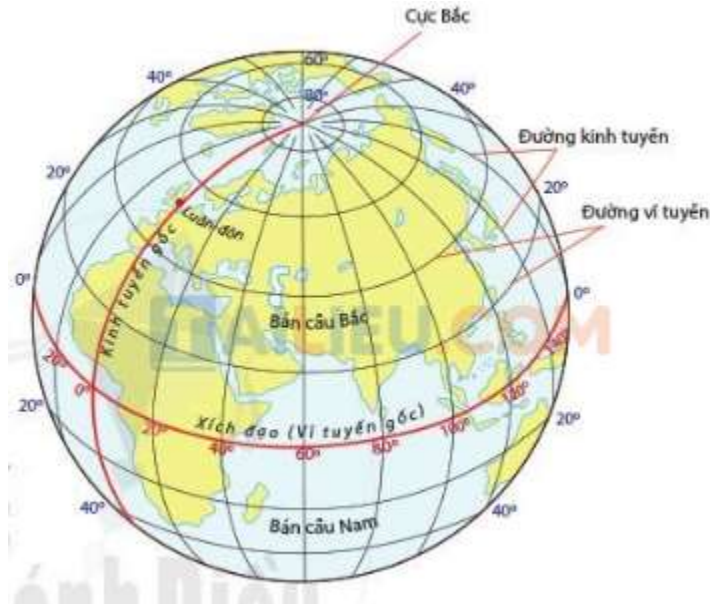

Bài 1: Hệ thống kinh vĩ tuyến. Tọa độ địa lí của một địa điểm trên bản đồ

Trả lời câu hỏi giữa bài Địa 6 Bài 1 (Cánh diều)

Câu hỏi trang 104 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 1.2, hãy xác định: các đường kinh tuyến, kinh tuyến gốc; các đường vĩ tuyến, vĩ tuyến gốc; bán cầu Bắc và bán cầu Nam.

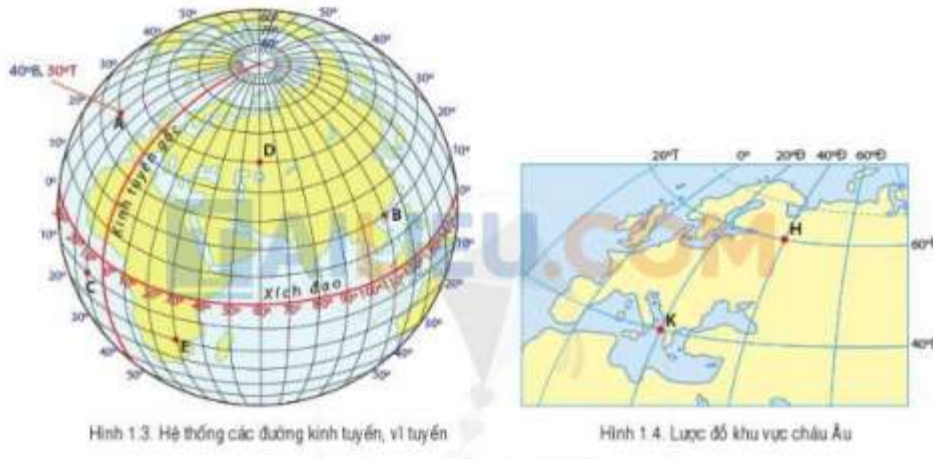

Hình 1.2: Các đường kinh tuyến và vĩ tuyến trên quả Địa Cầu.

Lời giải:

- Kinh tuyến là các đường chạy dọc từ cực bắc đến cực nam.
- Kinh tuyến gốc là đường kinh tuyến 0 độ đi qua thủ đô Luân Đôn nước Anh.
- Vĩ tuyến là các đường tròn chạy ngang quanh trục Trái Đất.
- Vĩ tuyến gốc 0 độ là đường tròn lớn nhất, được gọi là xích đạo.
- Bán cầu Bắc là nửa cầu nằm phía trên (nửa trên đường xích đạo).
- Bán cầu Nam là nửa cầu nằm phía dưới (nửa dưới đường xích đạo).

Câu hỏi trang 105 Địa Lí lớp 6: Hãy viết tọa độ địa lí của điểm B, C trong hình 1.3, và điểm H, K trong hình 1.4.

Lời giải:

Trong hình 1.3, tọa độ địa lí của:

- Điểm B ($20^{\circ}B, 110^{\circ}Đ$)
- Điểm C ($10^{\circ}N, 10^{\circ}T$)

Trong hình 1.4, tọa độ địa lí của:

- Điểm H ($60^{\circ}B, 40^{\circ}Đ$)
- Điểm K ($40^{\circ}B, 20^{\circ}Đ$)

Giải luyện tập & vận dụng Bài 1 Địa lí 6 (Cánh diều)

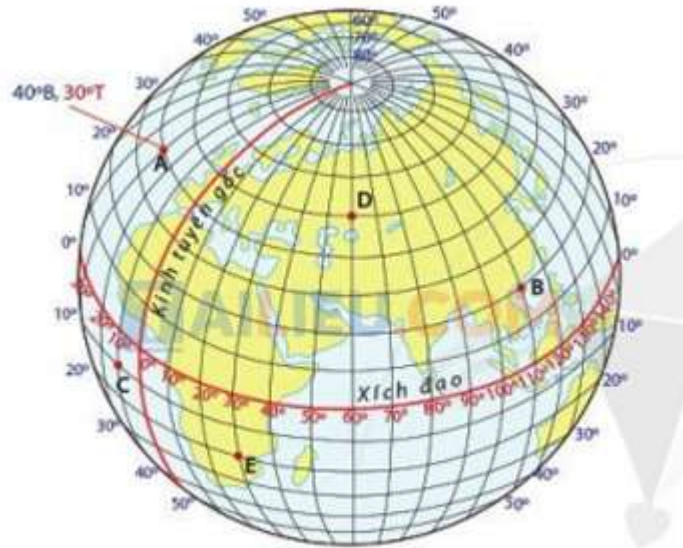
Luyện tập và Vận dụng 1 trang 105 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 1.2, hãy cho biết:

- Vĩ tuyến nào là dài nhất. Vĩ tuyến nào là ngắn nhất.
- Độ dài của kinh tuyến gốc so với các kinh tuyến khác như thế nào.

Lời giải:

- Vĩ tuyến dài nhất là vĩ tuyến góc 0 độ (đường xích đạo). Vĩ tuyến ngắn nhất là hai vĩ tuyến gần với hai cực Bắc và cực Nam nhất.
- Kinh tuyến gốc có độ dài bằng với độ dài của các đường kinh tuyến khác.

Luyện tập và Vận dụng 2 trang 105 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 1.3, hãy xác định và ghi lại tọa độ địa lí của các điểm D, E.

Hình 1.3. Hệ thống các đường kinh tuyến, vĩ tuyến

Lời giải:

Trong hình 1.3, tọa độ địa lí của:

- Điểm D ($40^{\circ}B$, $60^{\circ}Đ$)
- Điểm E ($20^{\circ}N$, $30^{\circ}Đ$).

Luyện tập và Vận dụng 3 trang 105 Địa Lí lớp 6: Sử dụng quả Địa Cầu, hãy xác định tọa độ địa lí của thủ đô một nước và ghi lại tọa độ xác định được.

Lời giải:

- HS vận dụng thực hành.

- Ví dụ:

Thủ đô của Việt Nam có tọa độ: Hà Nội ($20^{\circ}B$, $105^{\circ}Đ$).

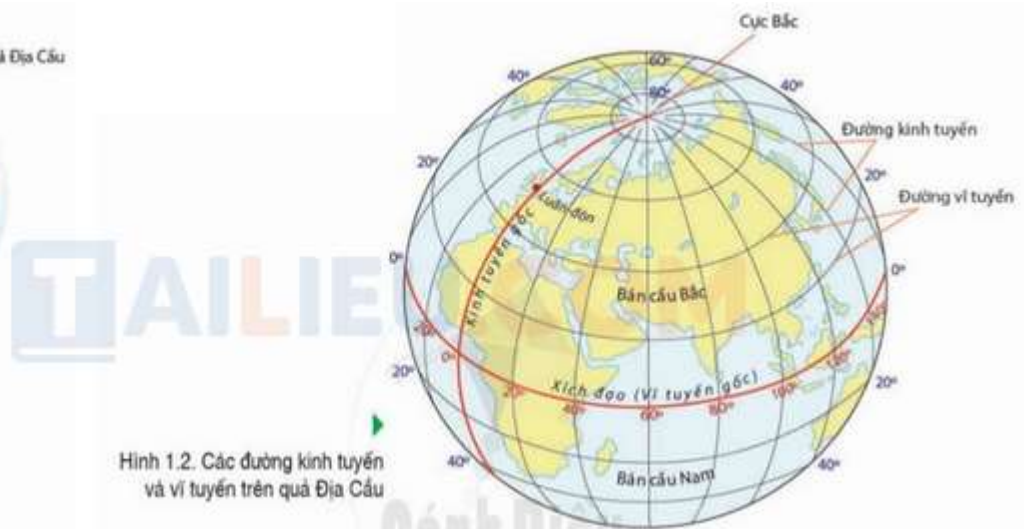
Thủ đô nước Anh có tọa độ: Luân Đôn ($51^{\circ}B$, 0°).

Lý thuyết Địa lí lớp 6 Bài 1 (Cánh diều)

1. Kinh tuyến và vĩ tuyến

* **Đường kinh tuyến:** Là những đường nối liền 2 điểm cực Bắc và cực Nam trên quả địa cầu.

- Các kinh tuyến đều gặp nhau ở hai cực, có độ dài bằng nhau.
- Kinh tuyến gốc đi qua đài thiên văn Grin-uyt (Anh), đánh số 0° .
- Kinh tuyến gốc (0°) và kinh tuyến đối diện (180°) chia Địa Cầu thành bán cầu Tây và bán cầu Đông.
- * **Đường vĩ tuyến:** Là những vòng tròn trên quả Địa Cầu vuông góc với kinh tuyến.
- Các vĩ tuyến có độ dài nhỏ dần về 2 cực.
- Các vĩ tuyến đều song song với nhau.
- Vĩ tuyến gốc là đường xích đạo, đánh số 0° .
- Vĩ tuyến gốc chia Địa cầu thành bán cầu Bắc và bán cầu Nam.

2. Tọa độ địa lí của một địa điểm trên bản đồ

- **Kinh độ của một điểm:** Là khoảng cách tính bằng số độ, từ kinh tuyến đi qua điểm đó đến kinh tuyến gốc.

+ Kinh tuyến bên phải kinh tuyến gốc có kinh độ đông. Ví dụ: 30°Đ .

+ Kinh tuyến bên trái kinh tuyến gốc có kinh độ tây. Ví dụ: 40°T .

- **Vĩ độ của một điểm:** Là khoảng cách tính bằng số độ, từ vĩ tuyến đi qua điểm đó đến vĩ tuyến gốc (đường xích đạo).

+ Vĩ tuyến ở phía bắc đường xích đạo có vĩ độ bắc. Ví dụ: 20°B .

+ Vĩ tuyến ở phía nam đường xích đạo có vĩ độ nam. Ví dụ: 10°N .

- *Tọa độ địa lí của một điểm*: Là kinh độ và vĩ độ của địa điểm đó.